

Stockholm den 8 januari 2018

R-2017/2061

Till Finansdepartementet

Fi2017/04219/S3

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 13 november 2017 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Skattetillägg vid rättelse på eget initiativ.

Sammanfattning

Advokatsamfundet avstyrker de förslag som redovisas i promemorian i deras nuvarande utformning. Advokatsamfundet anser att ytterligare överväganden bör göras av förutsättningarna för rättelser på eget initiativ samt att förslagen bör förtydligas med en konkret angiven och förutsebar tidpunkt för när ett ärende mot den uppgiftsskyldige anhängiggörs och hindrar rättelser på eget initiativ.

Synpunkter

Advokatsamfundet konstaterar inledningsvis att det inte framgår av promemorian på vilket sätt den föreslagna begränsningen i möjligheten att göra rättelser på eget initiativ skulle medföra minskat skattefusk och skatteundandragande i enlighet med förslagens syfte. Inte heller har den utvidgning av möjligheterna att göra rättelser på eget initiativ, som genomfördes genom skatteförfarandelagens tillkomst, utvärderats i promemorian, bortsett från ett konstaterande av att antalet sådana rättelser har ökat. Vilken betydelse det utökade internationella informationsutbytet därvid har haft för förekomsten av rättelser på eget initiativ har inte heller utvärderats. Enligt Advokatsamfundets mening framstår det därför som oklart om förslagen i promemorian verkligen medför minskat skattefusk och skatteundandragande.

Advokatsamfundet konstaterar vidare att förutsebarheten för den uppgiftsskyldige vid tillämpningen av reglerna om rättelser är låg. Detta framgår av den omfattande rättspraxis som finns sedan år 1971 om vad som avses med rättelser på eget initiativ. Den utvidgning av möjligheterna att göra rättelser, som infördes i samband med skatteförfarandelagens tillkomst, ökade dock väsentligt förutsebarheten för när uppgiftsskyldigas rättelser godtas. Promemorians förslag medför däremot, enligt Advokatsamfundets mening, en ökad rättsosäkerhet för den uppgiftsskyldige. Det råder exempelvis osäkerhet om hur

offentliggörandet av kontrollerna enligt förslagen ska gå till. För att den uppgiftsskyldige ska kunna tillvarata sin rätt krävs en kontinuerlig bevakning av information om generella kontroller på Skatteverkets hemsida liksom i andra medier och forum samt en förståelse för deras konkreta skatterättsliga innehåll, vilket gör de föreslagna reglerna om rättelser svårtillämpade för de uppgiftsskyldiga.

Advokatsamfundet vill härvid fästa uppmärksamhet vid att frågan i stor utsträckning uppkommer i praktiken om konsulter och andra rådgivares ansvar att för sin huvudmans räkning kontinuerligt bevaka i vilken utsträckning möjligheter finns för den uppgiftsskyldige att göra rättelser på eget initiativ. Det torde i många fall vara omöjligt för den uppgiftsskyldige att själv bedöma om kopplingen är tillräckligt stark mellan de uppgifter han eller hon vill rätta och vad som framkommer vid offentliggörandet av generella kontroller. Kopplingen kommer med stor sannolikhet att vara föremål för olika uppfattningar och riskerar att öka antalet tvister mellan den uppgiftsskyldige och Skatteverket. Enligt Advokatsamfundets mening är det därtill oklart om det är den uppgiftsskyldige som ska bevisa att ifrågavarande koppling saknas eller om det är Skatteverket som ska bevisa motsatsen samt vilka krav på bevisning som därvid ska ställas. Advokatsamfundet anser att detta bör förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Advokatsamfundet föreslår även att promemorian kompletteras med överväganden om att knyta möjligheterna till rättelser på eget initiativ till ett beslut av Skatteverket om revision eller annan kontroll av den uppgiftsskyldige som omfattar den aktuella frågan. Detta skulle sannolikt medföra färre tvister, en ökad förutsebarhet och en mer likformig behandling av uppgiftsskyldiga vid tillämpningen av reglerna om rättelser på eget initiativ.

De generella kontroller som numera genomförs av Skatteverket och det mycket omfattande informationsutbytet under senare år, som är en följd av det utökade internationella samarbetet för att motverka skattefusk och andra oegentligheter på skatteområdet, gör att frågan om rättelser på eget initiativ har kommit i ett nytt läge. Uppgiftsskyldiga riskerar i väsentligt högre utsträckning än tidigare att uppmärksammas på oriktiga uppgifter under förfarandet. Det bidrar säkerligen till att uppgiftsskyldiga motiveras att lämna riktiga uppgifter redan från början. Det väsentligt och successivt utökade informationsutbytet länderna emellan på skatteområdet talar även för att fler rättelser av uppgiftsskyldiga kommer att göras på eget initiativ. En sådan utveckling bör enligt Advokatsamfundets mening inte hindras av en tidsgräns om två månader för när rättelser senast kan ske. Några starka skäl för varför en tidsgräns om två månader bör införas har inte heller presenterats i promemorian.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg